بسم الله الرحمن الرحیم

تروریسم سایبری

در

حقوق ایران و بین‌الملل

مؤلف:

محمدرضا روزبهانی

(مدرس دانشگاه قرآن و حدیث)

شابک : ۵-۱۶۳-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸ : ۵۵۰۰۰ ریال
شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۸۷۶۸۹
عنوان و نام پدیدآور : تروریسم سایبری در حقوق ایران و بین‌الملل/مؤلف محمدرضا روزبهانی
مشخصات نشر : تهران: کتاب آوا، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری : ۱۳۸ ص
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۱-۱۳۷؛ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع : تروریسم رایانه‌ای
موضوع : تروریسم
موضوع : فضای مجازی--جنبه‌های حقوقی
رده‌بندی دیویی : ۳۶۴/۱۶۸
رده‌بندی کنگره : HV۶۷۷۳/ر۹ت۴ ۱۳۹۵
سرشناسه : روزبهانی، محمدرضا، ۱۳۵۴ -
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا

تروریسم سایبری در حقوق ایران و بین‌الملل

انتشارات کتاب آوا

مؤلف:	محمدرضا روزبهانی
ناشر	کتاب آوا
لیتوگرافی	باران مهر
چاپ و صحافی	آوا
نوبت چاپ	اول ۱۳۹۵
شمارگان	۱۰۰ نسخه
قیمت	۸۰۰۰ ریال
شابک	۵-۱۶۳-۳۴۶-۶۰۰-۹۷۸

نشانی دفتر مرکزی: انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، بن‌بست حقیقت، پلاک ۴، طبقه ۲، واحد ۴
شماره‌های تماس: ۶۶۹۷۴۶۴۵ | ۶۶۹۷۴۱۳۰ | ۶۶۴۰۷۹۹۳ | دورنگار: ۶۶۴۶۱۱۵۸
www.avabook.com avabook_kazemi@yahoo.com
فروشگاه کتاب آوا: اسلام‌شهر، خیابان صیاد شیرازی، روبروی دانشگاه آزاد اسلامی، جنب دادگستری
تلفن: ۵۶۳۵۴۶۵۱

فهرست مطالب

مقدمه

اقدامات تروریستی یکی از تهدیدات امنیتی است که همواره ملت‌ها و دولت‌ها را آزار داده، است که عمدتاً با پیامدهای بسیار زیانباری همراه بوده است. بدیهی است «زیرساخت‌های حیاتی» از بهترین اهداف محسوب می‌شوند که با توجه به الکترونیکی شدن آنها، نه تنها ارتکاب اقدامات تروریستی آسان‌تر شده، بلکه لطمات وارد شده بسیار سهمگین هستند. البته ماهیت «چند رسانه‌ای» فضای سایبر، به تروریست‌ها امکان بهره‌برداری‌های سوء دیگری را هم داده است.

امروزه تروریسم سایبری به یکی از چالش‌های عمده‌ی نظام‌های حقوقی به خصوص نظام های کیفری تبدیل شده است. تروریسم دیگر از رویکردهای سنتی خود رنگ باخته و به سوی فناوری‌های نوین روی آورده است. در میان اکثر نظام‌های حقوقی جهان، به جرم انگاری تروریسم سایبری صریح و اختصاصی پرداخته نشده و مهم‌تر از آن به حمایت از بزه‌دیدگان تروریسم سایبری که به دنبال بزه‌دیدگی متحمل خسارت‌های جبران ناپذیر می‌شوند، توجهی نشده است. در این میان آن چه در وهله‌ی اول ضروری به نظر می‌رسد، پیشگیری از وقوع تروریسم سایبری به منظور حمایت از بزه‌دیدگان آن است.

در میان انواع پیشگیری، پیشگیری وضعی مناسب‌ترین راهکار برای مقابله با این بزه است که در این نوشتار سعی می‌شود با استفاده از راهکارهای این پیشگیری به حمایت از بزه‌دیدگان آن بپردازیم. بنابراین در این نوشتار به پیشگیری وضعی از بزه تروریسم سایبری با توجه به آماج مورد حمله پرداخته می‌شود. ونیز بر آن است که با تبیین اجمالی مفهوم تروریسم سایبر به عنوان یک پدیده‌ی مجرمانه، راهکارهای حقوقی مقابله با آن و وضعیت بزه‌دیدگان را بررسی نماید.

با رشد سریع و درعین‌حال نامتوازن ساختار فضای سایبری، این بستر به یکی از نقاط بالقوه آسیب‌پذیر و خطرناک در جهان بدل شده است که ضرورت توجه و رسیدگی سریع، نظام‌مند، معقول و هدفمند به‌منظور مصون‌سازی این بستر از تهدیدات موجود و پدیده نوظهور سایبر تروریسم را در فضای بین‌المللی می‌طلبد. با بررسی منابع موجود، مقالات، کتاب‌ها، نتایج و دستاوردهای طرح‌های تحقیقاتی در حوزه فضای سایبری، تروریسم بین‌المللی و سایبر

تروریسم به روش غیرآزمایشی، مقایسه‌ای و کتابخانه‌ای، تهدیدات و مخاطرات سایبر تروریسم و نقش آن در برهم‌زدن امنیت بین‌الملل مورد تحقیق و پژوهش قرار گرفت.

با وجود نوظهور بودن، سایبر تروریسم به‌مراتب خطرناک‌تر از تروریسم کلاسیک و سنتی می‌باشد و تهدیدات آن برای امنیت ملی دولت‌ها و کشورها به خطری بالقوه تبدیل شده است. پیشگیری، کشف و مقابله با سایبر تروریسم برای نهادهای پلیسی و امنیتی بسیار پیچیده و مشکل‌تر از تروریسم سنتی می‌باشد. برنامه‌ریزی‌های جهانی و تصویب قوانین بین‌المللی، افزایش همکاری‌های فنی و آموزشی بین‌المللی، توجه ویژه به مبحث بدافند غیرعامل در فضای سایبری توسط نهادهای داخلی و همکاری فی‌مابین سازمان‌های امنیتی و پلیسی از جمله راهکارهای مبارزه با سایبر تروریسم می‌باشد. اتصال هرچه بیشتر شبکه‌های رایانه‌ای گوناگون در سراسر جهان و قرار گرفتن حجم بیشتری از اطلاعات ارزشمند بر روی این شبکه‌ها، جذابیت رایانه‌ها و شبکه‌های رایانه‌ای را به عنوان اهداف بزهکاران تروریستی هرچه بیشتر ساخته است. بنابراین روز به روز انگیزه مهاجمین احتمالی برای آغاز حمله علیه اهداف سایبری افزوده می‌گردد.

ویژگی‌های فضای سایبر از جمله بی‌حد ومرز بودن، سرعت خیره‌کننده مبادلات در محیط سایبر، و به تبع آن، سرعت ارتکاب جرایم سایبر، و امکان ارتکاب بسیار سریع مرتکب، از صحنه جرم (مجازی)، و امکان اختفاء و یا حتی امحاء آثار و دلایل جرم، ابزار و تجهیزات قابل دسترس، ارزان بودن، دسترسی سریع و عدم نظارت کافی در این فضا، باعث شده که بزهکاران از دنیای فیزیکی روی برگردانده و به دلایل مختلف از جمله شکست آن یا در اقدام به عمل مجرمانه در دنیای فیزیکی، عدم اعتماد به نفس در دنیای واقعی و دیگر عوامل ممکن است ریشه در مباحث روانشناسی داشته باشد، به فضای سایبر کشیده شوند. آن دسته از تهدیدکنندگانی که در این تحقیق مورد توجه قرار گرفته‌اند، تروریست‌هایی هستند که صرف نظر از ماهیت و اهداف اقداماتشان، نتایج زیان‌باری به جای می‌گذارند. با این که حوزه‌ی ارتکاب اعمال تروریسم سایبری با تروریسم سنتی متفاوت است و از شیوه‌های نوینی برای ارتکاب اقدامات تروریستی استفاده می‌شود، اما در بسیاری از اصول اولیه تشکیل دهنده‌ی بزه‌های تروریستی از قبیل انگیزه‌های ارتکاب مشابه می‌باشند.